

ERÄITÄ MIETELMIÄ

7 ts. 6 f:n⁷⁶ KIRJEEN JOHDOSTA

Kirjoitan vast'ikään lukemani kirjeenne välittömän vaikutuksen alaisena. Sen harkitsemattoman räiskyvä sävy on herättänyt minussa suuttumusta, joten en voi hillitä itseäni sanomasta suoraan mielipidettäni. Olkaa hyvä, antakaa tämä kirjeeni sen kirjoittajalle ja sanokaa, ettei pidä pahastua jyrkistä sanoista. Tätähän ei ole tarkoitettu julkaistavaksi.

Kirjeeseen kannattaa vastata mielestäni sen takia, että se valaisee erittäin tuntuvasti erästä luonteenomaista piirrettä monien nykyisten vallankumousmiesten mielialoissa. Odotellaan käskyä, vaaditaan *kaikkea* ylempää, muualta, ulkoapäin, levitellään avuttomina käsiä huomattaessa epäonnistumisia, joita paikan päällä koetaan passiivisuuden ansiosta, valitellaan ja valitellaan, keksitään reseptejä, joilla paha voitaisiin parantaa halvalla ja yksinkertaisesti.

Keksimättä jää, hyvät herrat! *Mitkään reseptit eivät auta*, jos *te itse* ette ole aktiivisia, jos sallitte aivan nokkanne alla hajaantumisia ja sitten voivottelette ja valittelette. Eikä ole ollenkaan järkevää pommittaa meitä sen vuoksi valituksilla. Älkää luulko meidän loukkaantuvan syytöksistänne ja hyökkäilyistänne: olemme tottuneet, nähkääs, pirun hyvin tottuneet niihin, joten ne eivät koske!

„Joukko”-kirjallisuutta, „kymmeniä puutia” — tämä sota-huutonni ei ole mitään muuta, kuin nimenomaan *keksitty resepti* teidän parantamiseksi muualta käsin omasta passiivisuudestanne. Uskokaa, että mitkään tällaiset reseptit eivät *koskaan* vaikuta! Ellette itse ole tarmokkaita ja

ketteriä, niin kukaan ei teitä millään auta. Varsin epäviisasta on ulvoa: *antakaa* meille sitä ja tätä, *toimittakaa* meille sitä ja sitä — sillä *teidän itsenne on otettava ja toimitettava*. Meille siitä on hyödytöntä kirjoittaa, sillä me emme täältä käsin voi sitä tehdä, mutta te puolestanne voitte ja teidän täytyy: puhun meillä olevan ja meidän julkaisemamme kirjallisuuden perilletoimittamisesta.

Eräät paikalliset „toimihenkilöt” (jotka saavat tämän nimen toimettomuudestaan), nähdessään kaikkiaan muutamia „Iskran” numeroita ja tekemättä aktiivisesti työtä sen saamiseksi ja levittämiseksi *joukkomitassa*, keksivät itselleen helpon verukkeen: tämä ei ole sitä, mitä pitäisi. Antakaa meille *joukkokirjallisuutta*, joukkoja varten! Pureskelkaa ja laittakaa valmiiksi suuhun, alas ehkä itsekni niellemme.

Kuinka fenomenalisen typeriltä tuntuvatkaan nämä voivottelut siitä, joka tietää ja näkee, etteivät he, nämä paikalliset „toimihenkilöt”, osaa järjestää senkään levittämistä, mitä heillä on. Eikö ole naurettavaa lukea: antakaa meille kymmeniä puutia, kun *ette osaa* ottaa ja levittää *viittäkään puutaa*? Tehkääpä ensin se, kunnioitettavat „hetken haaveilijat” (sillä heti ensimmäinen vastoinkäyminen saa teidät luopumaan kaikesta, jopa kaikista vakaumuksistaannekin!). Tehkää tämä, ja kun olette tehneet sen, ei kerran, vaan kymmeniä kertoja, niin silloin julkaiseminenkin *kasvaa* rinnan kysynnän kanssa.

Sanon: kasvaa, sillä *joukkokirjallisuutta* koskevat voivottelunne (jotka te olette arvostelematta ja järkisyttöä ottaneet sosialistivallankumouksellisilta, svobodalaisilta ja jos jonkinlaisilta hämmentyneiltä „tyhjäntoimittajilta”) perustuvat pikkuseikan... hyvin mitättömän pikkuseikan unohtamiseen, nimittäin sen seikan unohtamiseen, että te ette osaa ottaa ja levittää *sadasosaakaan* siitä *joukkokirjallisuudesta*, jota me nykyään julkaisemme. Otan erään viimeisen luettelon vähäisistä (mitättömän, säälittävän, hävettävän vähäisistä) lähetyksistämme. *Nizhninogorodilaisia puheita, Ros-tovin taistelu, kirjanen lakoista, Dyksztajn* * — rajoitun tähän. Neljä, vain neljä nimikettä! Kuinka vähän!!

* Se on vanhaal — valitatte te. Niin kyllä. Kaikki puolueet, joilla on *hyvää* kansantajuista kirjallisuutta, levittävät *vanhaa*: Guesde'ia ja Lafargue'ia, Bebeliä, Brakket'a, Liebknechtiä y.m. vuosikymmenien ajan. Kuuletteko, vuosikymmenien ajan! Ja kansantajuisesta kirjallisuudesta onkin *hyvää vain se, kel-paakin vain se*, joka on käyttökelpoista vuosikymmenien ajan. Sillä kansantajuinen kirjallisuus on *joukko kansan oppikirjoja*, ja oppikirjoissa esitetään alkeistiedot.

Niin, kovin vähän! Niin, me tarvitsemme neljän asemesta neljäsataa.

Mutta sallikaapa kysyä teiltä, oletteko kyenneet levittämään *edes neljää* nimikettä *kymmeninä tuhansina* kappaleina? Ei, ette ole kyenneet sitä tekemään. Ette ole kyenneet levittämään edes satoja kappaleita. *Siksi* te huudattekin: *antakaa* meille kymmeniä puutia! (Kukaan ei koskaan *anna* teille mitään, ellette kykene *ottamaan*: muistakaa se.)

Oletteko kyenneet käyttämään niitä *satoja*, jotka teille *toimitettiin, tuotiin, pantiin suuhun??* Ei, te ette ole kyenneet sitä tekemään. Te ette ole kyenneet edes tämän vähäisen pohjalla yhdistämään *joukkoja* sosialidemokratiaan. Olemme saaneet joka kuukausi kymmeniä ja satoja lehtisiä, tiedotuksia, lähetyksiä ja kirjeitä Venäjän kaikilta puolilta, emmekä ainoatakaan (ajatelkaa hyvin tämän tarkan sanan tarkkaa merkitystä: „ainoatakaan”!) tiedotusta näiden satojen levittämisestä *joukkoihin*, niiden vaikutuksesta *joukkoihin, joukkojen* mielipiteestä, keskusteluista *joukkojen* keskuudessa *n ä i s t ä* aiheista! Te jätätte meidät sellaiseen tilanteeseen, että kirjoittaja kirjoittelee ja lukija (intelligentti) lueskelee,— ja sitten tämä samainen töllistelijä-lukija syyttää tulta ja tulikiveä kirjailijan päälle sen vuoksi, että tämä (kirjailija!!!) ei anna „kymmeniä puutia” kaikkialle ja joka paikkaan. Henkilö, jonka ainoana tehtävänä *on olla yhdysiteenä* kirjailijan ja joukkojen välillä, istuu kuin pöyhistelevä kalkkuna ja kirkuu: antakaa joukkokirjallisuutta, *vaikkei samaan* aikaan *osaa* käyttää hyväksi *sadasosaakaan* siitä, mitä on.

Sanotte tietysti, ettei esimerkiksi „Iskraa”, tätä meidän päätuotettamme, *voidakaan*, ei yleensä voida *yhdistää* joukkoihin. Tiedän teidän niin sanovan. Olen satoja kertoja kuullut sellaista ja aina vastannut, että se ei ole totta, että se on veruke, se on pakoilemista, taitamattomuutta ja velttoutta, halua saada paistettu pyy suoraan suuhun.

Tiedän tosiasioiden perusteella, että toiminnan miehet *ovat osanneet* „yhdistää” „Iskran” (tämän, huonohkojen intelligenttien mielestä peräti intelligenttimäisen „Iskran”)

jotka eivät muutu *joka puolen vuosisadan aikana*. Se „kansantajuinen” kirjallisuus, joka teitä „viehättää” ja jota „Svoboda” ja sosialistivallankumoukselliset julkaisevat joka kuukausi useampia puutia, on *makulatuuria* ja *petkutusta*. Veijarit ovat aina puuhakkaita ja meluavat eniten, ja erääntä naitivat ihmiset pitävät sitä tarmokkuutena.

joukkoihin, jopa niinkin takapajuisten, vähätietoisten työläisten joukkoihin, kuin ovat Moskovan läheisten teollisuusläänien työläiset. Tunnen *työläisiä*, jotka itse ovat levittäneet „Iskraa” joukkojen (sikäläisten) keskuuteen ja valittaneet ainoastaan, että sitä on vähän. Hiljattain kuulin erään „rintamamiehen” kertovan, kuinka eräällä tällaisella keski-Venäjän syrjäisellä tehdasseudulla luetaan „Iskraa” samanaikaisesti monessa kerhossa, kokouksissa, joissa on läsnä 10—15 henkeä, jota paitsi komiteat ja alakomiteat *itse* lukevat alustavasti jokaisen numeron *suunnitellen* yhdessä, miten nimenomaan olisi kutakin kirjoitusta käytettävä agitaatiotiedoituksessa. Ja ne ovat osanneet käyttää hyväksi niitäkin surkeaa 5—8 (maximum: *kahdeksaa!*) kappaletta, jotka vain joutuivatkin niille rajalla-istuvien toimihenkilöiden avuttoman toimeettomuuden takia (toimihenkilöiden, jotka eivät osaa koskaan järjestää edes lähetysten tuojien vastaanottoa ja luottavat siihen, että kirjoittaja ei synnytä heille vain artikkeleja, vaan myös toimeliaita ihmisiä!).

Sanokaahan käsi sydämellä: kuinka moni teistä on *näin* käyttänyt hyväksi *jokaista* saamaansa (teille toimitettua, teille tuotua) „Iskran” numeroa? Vaikenette? No sitten sanon minä teille: yksi *sadasta* Venäjälle (kohtalon oikun ja „lukijain” toimeettomuuden takia) joutuvasta kappaleesta käytetään *siten*, että jokainen kirjoitus käsitellään sen agitatorisessa merkityksessä, että jokainen kirjoitus luetaan työläisten kerhossa, *kaikkien* niiden työläisten *kaikissa* kerhoissa, joilla suinkin on tapana kokoontua kyseessäolevassa kaupungissa. Ja nyt sitten ihmiset, jotka eivät osaa *sulattaa* sadasosaakaan heille joutuvasta ainehistosta, kirkuvat: antakaa kymmeniä puutia!! Shtshedinin kaava (kirjoittaja kirjoittelee) on „lukijan” osalta vielä kovin, kovin, liiankin optimistinen!!

Nykyinen lukija (intelligenttisocialidemokraatteihin kuuluva) on mennyt niin pitkälle, että nostaa kanteen *kirjoittajia* vastaan siitä, että paikalliset intelligentit ovat veltoja ja „komentelevat” työläisiä tekemättä mitään heidän hyväkseen. Kanne on oikeudenmukainen, tuhannesti oikeudenmukainen, mutta... onkohan sen osoite oikea? Ehkä sallitte *palauttaa tämän kanteen takaisin esittäjälle* ja rangaista häntä kaksinkertaisella sakolla?? Entä mitä te, arvoisat herrat kanteentekijät, tollistelette? Jos kaverinne *eivät osaa*

käyttää „Iskraa” työläiskerhoissa lukemiseen, *eivät osaa järjestää väkeä perilletoimittamaan ja kuljettamaan kirjallisuutta, eivät osaa auttaa työläisiä perustamaan kerhoja sitä varten, niin miksi ette aja hiiteen* mokomia saamattomia kavereita?? Ajatelkaapa, kuinka herttaiseen asemaan saatatte itsenne valittaessanne *meille omaa* saamattomuuttanne??

Se on *tosiasia*, etteivät „käytännönmiehet” hyväksikäytä sadasosaakaan siitä, minkä he *voivat ottaa*. Ja yhtä epäilemätöntä on se tosiasia, että näiden käytännönmiesten keksinnöt erikoisista „joukkokirjallisuuden” lajeista ovat vain verukkeita ja pakoilemista. Esimerkiksi 7 ts. 6 f:n kirjeessä „meille” (tietystikin meille) ehdotetaan kolmea lajia:

1) Helppotajuinen sanomalehti. Märehtikää jokaista tosiasiaa niin, että se sulattamatta koituisi hyödyksi. Niin, ettei *meillä*, „toimihenkilöillä”, tarvitsisi olla mahalaukkuja ollenkaan.

Ei hätää, vaikkei maailma ole tähän mennessä edes nähnyt sellaista „helppotajuista” „sanomalehteä”, sillä sanomalehti *vastaa kaikkeen*, kun taas helppotajuinen kirjallisuus *opettaa* jotain *vähäisen*. Ei hätää, vaikka *kaikki* näytteemme sellaisesta kirjallisuudesta, alkaen „Rabotshaja Myslistä” ja edelleen „Vperjodit”⁷⁷, „Rabotsheje Delot”, „Krasnoje Znamjat”⁷⁸ y.m., ovat väistämättä ja välttämättä osoittautuneet epäsikiöiksi eivätkä helppotajuisiksi ja sanomalehdiksi. Ei hätää, vaikka „työväen”-lehtien *kaikki* yritykset ovat vain pitäneet yllä ja tulevat aina pitämään yllä mieletöntä intelligentti- ja työväenliikkeen jakoa (jako, joka on syntynyt intelligenttien lyhytjärkisyydestä ja saamattomuudesta, intelligenttien, jotka menevät niin pitkälle, että he lähettävät *paikan päältä* seitsemän meren takaa valituksia omasta saamattomuudestaan!). Ei hätää, vaikka „työväen”-lehtien *kaikki* yritykset ovat synnyttäneet ja tulevat meillä aina synnyttämään näpertelyä ja erikoisia, syvällisiä, kasanilaisia ja harkovilaisia teorioita. Ei hätää tästä kaikesta. Sillä julkaisevathan näet *hurmaava* „Svoboda” ja *hurmaavat* („aivan henkeä salpaa”) eserrät — ja ah, kuinka paljon! — helppotajuisia sanomalehtiä sekä sanomalehtijournaaleja!! „Narodnoje Delo”, „Krasnoje Znamja”, „Svoboda” — aikakauslehti työläisille,

„Otkliki” — sanoma- ja aikakauslehti työläisille, „Lutshina” — talonpojille, „Rabotshaja Mysl” — Pietarin työläisten geneveläinen lehti!! Ei hätää, vaikka tuo kaikki on roskaa, onhan se kuitenkin *joukkoroskaa*.

Ja teillä kun on pelkästään „Iskra”, sehän käy ikäväksi! 31 numeroa ja aina vain „Iskra”, kun sitä vastoin hurmaavilla ihmisillä tulee saman nimikkeen (roskan) kahta numeroa kohti heti kolme numeroa toista nimikettä (roskaa). Kas sepä tarmoa, sepä lystiä, se se uutta on! Entä meidän sosialidemokraatit...

2) Ja kirjasetkin kun „heillä” ovat aina uusia ja uusia. Ja joka vedos käy kirjasesta, ja kaikesta siitä veijarimaisesti hihkutaan, arkeista pidetään lukua (*miljoona* arkkia: ks. „Revoljutsionnaja Rossijan” 16. n:o:a. Ovat saaneet ennätysten! Mestareita!).

Entä meillä? Vedoksia ei lasketa kirjasiiksi — intelligentti-, kynäilijähaihattelua!! Julkaistaan uudelleen vanhoja, aikansaeläneitä Dykshajneja, — vaikka jokainen neitonen Pariisissa ja Tshernigovissa tietää, että *kymmenellä* uudella kirjassella (roskalla) on sata kertaa suurempi merkitys, kuin yhdellä vanhalla ja hyvällä.

Sehän on vain saksalaisilla niin, että esimerkiksi vuonna 1903 julkaistaan *yhdennentoista* kerran uudelleen Bebelin „Meidän päämäärämme”, joka on kirjoitettu 34 vuotta sitten!! Se on ikävää. „Hurmaavat” sosialistivallankumoukselliset meillä suorastaan huhtovat. Mutta meikäläiset paikalliset „toimihenkilöt” eivät osaa käyttää hyväkseen enempää *vanhoja* (20 vuotta sitten: vanhaa törkyä! arkistoon!) plehanovilaisia kirjassia kuin „jotain” yhtä (yhtä!) lakkoja⁷⁹ ja Witten kirjelmää koskevaa kirjasta!

En edes puhu siitä, että paikallinen „toimihenkilö” ei ole pannut rikkaa ristiin pusertaakseen karkotuspaikoilla olevilta kirjoittajilta *hyviä* kirjassia, — *saadakseen paikalliset kirjoittajat „Iskran” avustajiksi*. Mitä varten? Paljon helpompaa on valittaa, kuin järjestää moinen suurihommainen asia! Nykyinen lukija sanoo itseään kainostelematta „iskralaiseksi” sillä perusteella, että lähettää „Iskralle” valituksia. Eikä häntä yhtään hävetä se, että „Iskran” ainehaston kirjoittavat ^{99/100}:ltaan aina vain samat 3 1/2 henkilöä. Eikä hän huoli edes sitä älytä, että „Iskran” julkaisemista ei saa lopettaa, että 1 1/2—2 arkin julkaiseminen kahdessa viikossa vaatii silti hommaa. Ja

kuitenkin hän huudahtaa suorastaan verrattoman kevytmielisesti: 31 numeroa, mutta kylläpä on paikkakunnilla vielä paljon hölmöjä ja saamattomia ruikuttajia!! Argumentti on todellakin musertava... mutta kenet ja minkä se musertaa?

3) Lentolehtiset.

Antakaa meille lentolehtisiä! Komiteat eivät voi!! Kirjoittakaa, toimittakaa, tuokaa (ja levittäkää?) lentolehtisiä!

N...niin, tuo on jo johdonmukaista. Minä avaan kitani,— te työntäkää sisälle: siinä „kirjoittajan” ja „iskralaisen” käytännönmiehen välisten suhteiden uusi kaava! Se on jo *kaiken huippu*, kun mennään niin pitkälle, että sanotaan paikallisten lentolehtisten julkaisemisen olevan ylivoimaista paikallisjärjestöille (jotka on kokoonpantu töllistelevistä „toimihenkilöistä”?), että nämä lehtiset on lähetettävä ulkomailta. Tämä kruunaa niin mainiosti (minun mielestäni) koko 7 ts. 6 f:n kirjeen rakennuksen, etten voi muuta kuin lopettaa tähän „kruunuun”. Lisäyksistä ja selityksistä tämä säteilevä kruunu vain himmenisi.

*Kirjoitettu vuoden 1903
tammikuun toisella puoliskolla*

*Julkaistu ensi kerran v. 1924
aikakauslehden „Molodaja Gvardija”
2.—3. n:ossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*